

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Razred 37 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 15. Decembra 1924

PATENTNI SPIS ŠT. 2349

AUGUST BÜCHELE, ARHITEKT, ZÜRICH.

Kalupnik.

Prijava z dne 2 aprila 1921.

Velja od 1 oktobra 1923.

Predmet iznajdbe tvori votel kalupnik, napravljen iz pripravnega materiala, kot betona in temu sličnega, kateri, ako je izdelan v različnih velikostih in vrstah, na jednostaven način omogoči napravo različno močnega zidu, kakor tudi ugodno medsebojno vezavo kamenov.

Ker imajo zidovi iz kalupnikov, kot znano manjšo zmožnost izoliranja proti vremenskim izpremembam kakor pa navaden zid iz opeke, uporabljamo iznajdbi primerno za zunanje zidove, različne izpeljalne oblike kalupnikov, pri katerih je vodilna pot za vlago in toploto znatno podaljšana potom nepretrganega kamnitega telesa in je izpeljana tako, da vsesava vlago zrak, ki je oklenjen v votlih prostorih, ter je tako zasigurano slabo prevajanje toplote.

V sliki je predstavljen iznajdeni predmet v slikah 1, 2, 5, 6 in 7 kot primer jedne izmed izpeljalnih oblik. Slike 3 in 4 kažejo vez kamenja med sabo, slika 8 vodoraven prerez skozi jeden zunanji zid.

Slika 1 predstavlja v najenostavnejši obliki, kamen, kateri ima votel prostor in na jedni ozki strani vertikalno rebro 1, kateremu odgovarja na nasprotno ležeči ozki strani prirejena udrtnina 2, tako da lahko kamni natančno uvrstimo eden zraven drugega. Profil rebra je na nastavnem mestu razširjen potom zaozkoženje vpadajočih oglov, tako da se, vsled povečanja ploskve nevarnega prereza, izognemo da bi se rebro pri transportiranju odlomilo.

Na svoji zgornji in spodnji omejitveni ploskvi ima kamen najprimerneje v celi dolžini prehodne svitke 3 oziroma žlebe 4 kateri prijemljejo eni v druge, ako so kamni eden vrh drugega položeni.

Obstoja torej dvojno zasidranje vsakega kamna v zidu, namreč v navpičnih stikalnih spahih potom prijema rebra, in v vodoravnih ležiščih spahih potom prijema svitkov, tako pa popolnoma je izključen vsako premikanje kamna v katerikoli smeri.

Nadaljne izpeljalne oblike kalupnika predstavljajo z ozirom na izobrazbo stikalnih strani, iznajdbi primerno, pomnožitev v sliki 1 narisane kamna najenostavnejše vrste, s tem, da tisti v vseh slučajih jednakim razdaljam dveh reber odgovarja razdalji reber, katera nastane, ako postavimo dva kamna z enim rebrom po sliki 1 enega zraven drugega. Profil reber in priključajočih delov stikalne ploskve sestavljenih kamnov, se sklada popolnoma z onim kamnov po sliki 1.

Ta ureditev nudi možnost, da napravimo z omejenim številom kamnovih tipov ugodne vezave kamenja med sabo, in se lahko prilagodimo vsem oblikam načrta, ne da bi bilo potreba kamne obsekavati.

Slike 3 in 4, katere predstavljajo, dve, ena za drugo sledeči, iz kamnov po sliki 1 in 2 tvorjeni kameneni plasti, kažejo tudi vezavo oglov, pri kateri se uporablja ogelni kamen 5. Ta ima rebra na dveh ena na drugi navpično stoječih vertikalnih omejitvenih ploskvah. V vodoravnih ležiščih spahih potekajo svitki oziroma žlebi primerno v dveh smereh, odgovarjajoč pravokotu ogla.

Analogno pri navadnem zidišču iz opeke, potom obsekavanja napravljeni polovični- in tričetrtinski kamni, izdelujemo tudi kalupnike, katerih dolžina je jednaka polovici ali tri četrtini dolžine normalnega kamna.

V slikah 5, 6 in 7 narisane izpeljalne oblike se uporabljajo u glavnem na zunanje

zidove. Omenjeno podaljšanje vodilne poti za vlažnost in toploto, katera ima za pogoj zvišano možnost za izolacijo, se doseže s tem, da so vezalne prečnice 5 in 6 med dvema zunanijima, kamnom najenostavnejše vrste podobnima oddelkoma, z ozirom na ozke strani teh oddelkov, predstavljene proti sredi.

Tok vlažnosti i toplote je stem prisiljen, da napravi ovinek v podolžni smeri zidu in nazaj, kateri se poveča, čim bližje sredini so prirejeni prečnice. Ker upliva ureditev prečnic na jakost kamnov, da se ne zdrobijo, katera jakost je zlasti potrebna pri transportiranju, nastanejo, po kvaliteti uporabljenega materiala različne izpeljalne oblike kamna.

Pri simetrični uredbi prečnic po sliki 5, je vodilna pot na obeh straneh podaljšana za več kot polovico podolžne dimenzije kamna, in potom spoja obeh kamnovih polovic na dveh točkah je zagotovljena tudi pri šibkih kamnih z majhnim prehodnim prere-zom, zadostna jakost.

Ako ima material kalupnika veliko trdnost potem pride v poštev izpeljalna oblika po sliki 6, pri kateri je prirejena v sredi samo ojačena prečnica 6'. V tem slučaju nastane izvanredno podaljšanje vodilne poti, jednako celi podolžni dimenzije kamna.

Ker bi bil pri visoki prevajalni zmožnosti materiala, širši prehodni prerez prečnice škodljiv, je razdeljena srednja prečnica pri izpeljalni obliki po sliki 7, v več ozkih, mrežastih, blizu ena zraven druge ležečih prečnic.

S tem se pospeši, pri velikem podalšanju vodilne poti, izsesavanje prehajajoče vlažnosti vsled boljšega dostopa zraka, na trdnost pa ugodno vpliva širša vezalna podloga.

Prednosti iznajdenega predmeta so razvidne iz vodoravnega prereza votlega zidu (slika 8), kateri kaže povsod enakomerno podaljšanje vodilne poti za vlažnost in to-

ploto, kakor tudi ugodno ureditev, jeden napram drugemu prestavljenih votlih prostorov.

Osnovna misel iznajdbe dopušča seveda še nadaljne zmožnosti za izpeljavo, kot na primer prestavo obeh zunanjih oddelkov za polovico kamnove dolžine, katera ureditev pride od slučaja do slučaja v poštev pri posebnih oblikah načrta.

Patentne zahteve:

1. Kalupnik, s tem označen, da je najmanj na jedni stikalni strani prirejenih eno ali več štrlečih reber (1) oziroma tem odgovarjajočih vdrtin (2), katerih razdalje so pri različnih oblikah tako urejene, da odgovarjajo razdalji reber pri uvrščenju enorebrnih elementov eden zraven drugega.

2. Kalupnik, po zahtevi 1, s tem označen, da je profil rebra na nastavnem mestu razširjen z zaokroženjem vpadajočih oglov.

3. Kalupnik po zahtevi 1, označen z, na vodoravnih zgornjih in spodnjih omejitvenih ploskvah kalupnikov napravljenimi i podolžni- ali tudi prečni smeri svitki (3) oziroma žlebi (4), kateri prijemljejo en v drugi v ležiščnem spahu med dvema ena na drugo sledečima plastema kamenov.

4. Kalupnik po zahtevi 1, s tem označen, da so vezalne prečnice (6 6') nameščene med dvema, kamnom najenostavnejše vrste odgovarjajočima zunanijima oddelkoma z oziroma na ozke strani istih, v svrhu, da se podaljša vodilna pot.

5. Kalupnik po zahtevi 4, s tem označen, da so vezalne prečnice združene v jedno v sredini prirejeno ojačeno prečnico (6').

6. Kalupnik po zahtevi 5, s tem označen, da je ojačena srednja prečnica razdeljena v več ozkih, mrežastih, blizu ena zraven druge ležečih prečnic.

Fig.1.

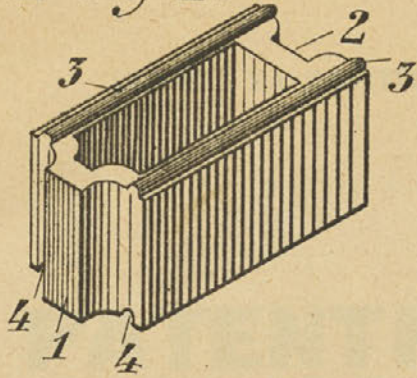

Fig.2.

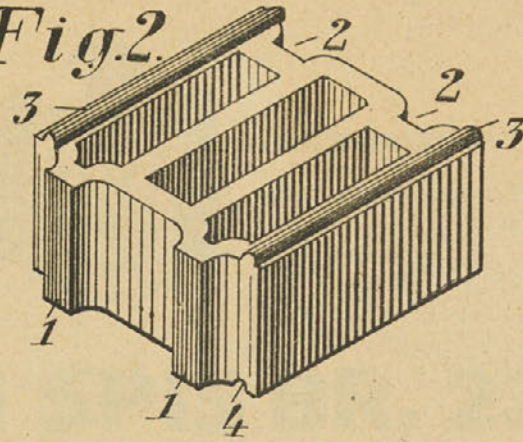

Fig.3.

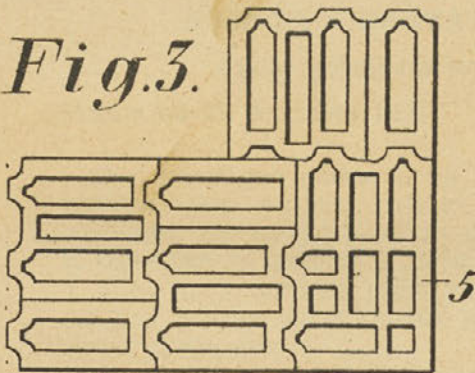

Fig.4.

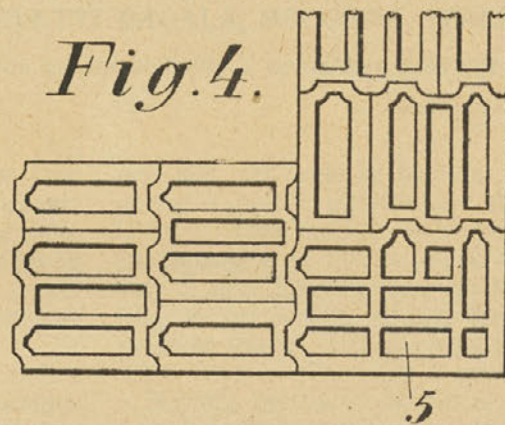

Fig.5.

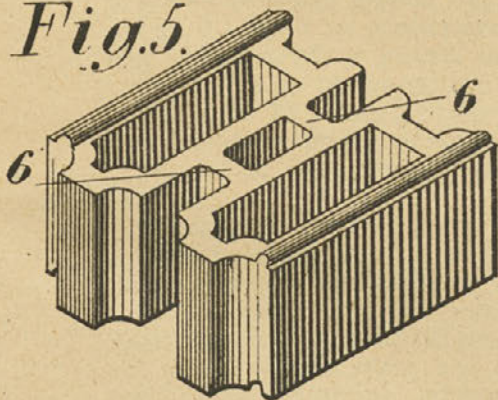

Fig.6.

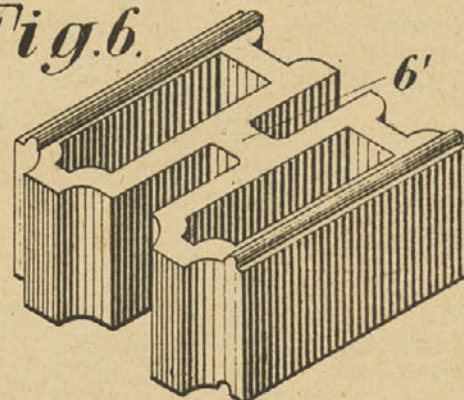

Fig.7.

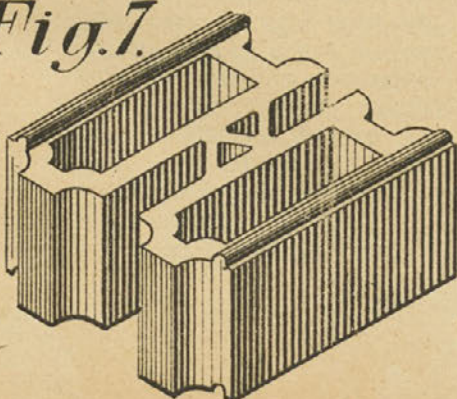

Fig.8.

